

A XXI. század technikája az autóvezető-oktatásban

Az Autótechnika 2008/4. számában, valamint az integrátorforumon (<http://www.integratorforum.hu>) bemutatott Valeo guideo, melyet a cikk „Őrszem és Szemtanú” névvel illet, a vezetőtámogató asszisztensek családjába sorolható. A biztonságos közlekedést segítő berendezést dr. Antal Zoltánnak, a pécsi Autós Kft. vezetőjének, igazságügyi közlekedési szakértőnek a felkérése alapján volt szerencsém kipróbálni. A felkérés arról szólt, lehetne-e és miképpen használni a gépjárművezető-képzésben ezt az eszközt.

A Valeo guideo cikkben felsorolt képességei (sávellahagyás-figyelmeztetés, sávtartás-segítés, indulásfigyelmeztetés, videoboks), az ott leírtak szerint rendben megvannak és működnek, de sajnos a figyelmeztető hang még nem magyar nyelvű.

Az oktatásban – a Tanulóvezető 2008/3. 20. oldalán lévő cikkben írtakhoz hasonlóan – a mozgó képi megjelenítés a legjobban használható funkciója. Ami viszont e készülék előnyét egy videokamerához képest jelenti, abban rejlik, hogy a saját mozgást érzékelő érzékenységet beállítva, az esemény (kanyarodás, fékezés, bukkanón áthaladás) közben önmagától, vagy az esemény után távirányítással, videót és a hozzá tartozó mozgásértékeket képes rögzíteni (szoftveresen folyamatos felvétel, melyből az előző 20 másodperc tárolódik).

A készüléknek ezeket a tulajdonságait nem csak a gépkocsi kezelése (kanyarodás, lassítás, intenzív fékezés) elsajátításának oktatása során vagy a közlekedési helyzetek utólagos értékelése kapcsán lehetne kihasználni, hanem a vizsgáztatás alkalmával is. Számtalan olyan vizsgaese-

ménnyel találkoztam már, amikor a vizsga végi értékelés során a helyi ismeretekkel nem rendelkező tanuló nem tudta beazonosítani a helyet és helyzetet, miért is nem sikerült a vizsgája. Ilyenkor az oktató viszi el a tanulóját egy következő vezetés alkalmával arra a helyre, de már nem abba a helyzetbe, amiben, s miért a vizsga nem sikerült.

Jól szolgálhatná az oktatást, meg a vizsgát (és annak pedagógiai értékét) is, ha a tanuló, vizsgázót, szinte azonnal szembesíteni lehetne a történetekkel!

A készülék használhatóságának bizonyítására – számtalan példa közül – kiemelném Pécsset az utóbbi időben különösen a figyelem középpontjába került gyalogos-átkelőhely megközelítésének kérdését. A konkrét közlekedési helyzet a következő: a vizsgázó egy hosszú, egyenes úton 45–50 km/h sebességgel halad és közelít egy gyalogos-átkelőhely felé, amelynek jobb szélén gyalogos várakozik az áthaladásra.

A vizsgázó változatlan sebességgel közlekedik. A gyalogos nem lép le, a vizsgázó megfelelt minősítést kap. Amennyiben vi-



szont a gyalogos a féktávolság határán lép le, az elütés erőteljes fékezéssel – szerencsével – elkerülhető, a vizsgázó megbukik. Az utóbbi minősítése egyértelmű.

Az első közlekedési helyzet értékelése azonban vitatható, így ezt a vizsga során, végén értékelni kell(ene). Erre viszont utólag nem áll rendelkezésre megfelelő objektív bizonyíték az oktató, vizsgabiztos számára.

A Valeo készülék alkalmas arra, hogy az említett közlekedési helyzetet – és még számos más helyzetet is – a vizsgabiztos, oktató a távirányítóval menet közben rögzítse.

A vizsga, oktatás végén pedig – az említett példánál maradva – a lassulásiagram alapján „fokozott óvatossággal és mérsékelt sebességgel” való közlekedést bizonyíthatóan, utólag is értékelni lehet.

Egy ilyen szemlélettel történő oktatás és vizsgáztatás nagy valószínűséggel a jelenlegi balesetek számát is csökkentené.

SZABÓ JÓZSEF
JÁRMŰVEZETŐ- ÉS ELMÉLETI OKTATÓ
PÉCS

